

Kansallinen ydinjätehuollon tutkimusohjelma (KYT2014)
Tutkimusyhteenveto 2012

Tutkimushankkeen nimi Käytetyn ydinpolttoaineen geologisen sijoituksen kansainväliset sosio-tekniset ja turvallisuus haasteet – Suomi ja EU – FiNSOTEC 2012-2014		
Tutkimushankkeen nimi englanniksi International Socio-Technical and Safety Challenges for Implementing Geological Disposal of Spent Nuclear Fuel – Finland and EU – FiNSOTEC 2012-2014		
Tutkimuslaitos Jyväskylän yliopisto, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos	Vastuhenkilö Tapio Litmanen	
Mihin KYT-painopistealueeseen hanke kuuluu? (ks. puiteohjelma, Kuva 2) 3.2.4. Muut turvallisuustutkimukset (3.3. Ydinjäteh. liittyvä yhteiskuntat. tutkimus)		
Tutkimusjatkumo (onko hanke jatkoa aiemmalle tutkimukselle, suunnitellaanko jatkoa?) Jatkoa edellisellä KYT-ohjelmakaudella aloitetulle ydinjätetutkimukselle, joka mahdollisesti EU-hankkeen nimeltä InSOTEC (12 partneria). Nyt haetaan täydentävää rahoitusta EU-hankkeen oheen. Edellisen KYT-ohjelmakauden jälkeen projektitutkija Mika Kari sai tutkijakoulupaikan (SOVAKO) ja valmistelee väitöskirjaa JYU-UTA KYT2010 tutkimusprojektin tutkimusaineistosta.		
Yhteistyökumppanit		
Kotimaiset organisaatiot TEM (haastattelu) YM (haastattelu) STUK (haastattelu) Posiva (haastattelu) Fennovoima (haastattelu) Kansalaisjärjestö (haastattelu)	Ulkomaiset organisaatiot 13 EU-tutkimuspartneria: etupäässä yliopistoja ja yksi kansalaisjärjestö	Muut tutkimusohjelmat, tms. EU's 7 th Framework Programme (Theme: Fission-2010-1.1.2; Research activities in support of implementation of geological disposal)
Miten tuloksien soveltaminen konkreettisesti liittyy Suomen ydinjätehuollon toteuttamiseen? Tulokset auttavat hahmottamaan olemassa olevia sosio-teknisiä haasteita ydinjätehuollon toteuttamiseen liittyen. Eri osapuolten näkemysten pohjalta tuotettu kuva tämänhetkisesti nähtävissä olevista sosio-teknisistä haasteista auttaa arvioimaan ydinjätehuollon turvallisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä. FiNSOTEC-projekti edistää eri toimijoiden kansainvälistä yhteistyötä tuottamalla saman EU-projektin (InSOTEC) puitteissa eri maiden geologisen sijoituksen sosio-teknisistä haasteista. Tulokset mahdollistavat Suomen sosio-teknisten haasteiden vertaamisen muiden EU-projektimaiden vastaaviin tuloksiin. Koko EU-projektin ja maakohtaisten tulosten levittäminen esimerkiksi Eurajoen kunnan, Posivan, ydinvoimayhtiöiden tietoisuuteen sekä ydinjätehuollon kehittämisessä mukana olevien toimijoiden keskuuteen lisää ymmärrystä tämänhetken tilanteesta ja mahdollisesti odotettavissa olevista haasteista. Kyse on osittain ydinjätehuollon kehittämishaasteiden ennakoinnista.		
Tulokategoria (esim. kokeellinen menetelmä, tietokoneohjelma)	Julkaisujen lukumäärä 1 maaraportti 2 tieteellistä artikkelia 1 muu julkaisu	Opinnäytetöiden lukumäärä
Tutkimuksen tavoite Empiirinen tavoite on identifioida eri näkemykset Suomen ydinjätehuollon sosio-teknisistä ja turvallisuushaasteista. Tavoite on katsoa kuinka eri toimijat (teknis-tieteellinen yhteisö, hallinto, kansalaisyhteiskunta ja markkinatoimijat) hahmottavat nämä jäljellä olevat haasteet. Toinen empiirinen tavoite on päivittää tietämystä suomalaisesta uudesta (v. 1999 jälkeen julkaistusta) yhteiskuntatieteellisestä ydinjätetutkimuksesta ja analysoida sen painotuksia vertaillen		

tätä edeltävään alan tutkimuskirjallisuuteen.

Sisällölliset tavoitteet ja tulokset osaprojekteittain

Tavoitteena on tuottaa EU-projektin työskentelyn pohjalta yksi EU-projektin yhteinen tieteellinen artikkeli, yksi ns. maaraaportti, yksi FINSOTEC-projektin oma kansainvälinen tiedeartikkeli, joka keskittyy vain Suomen ydinjätehuollon sosioteknisiin haasteisiin. Samoin yksi yleistajuinen mediajulkaisu, esimerkiksi ATS Ydintekniikka tai ALARA-lehteen. Lisäksi tavoitteena on huolehtia EU-tutkimusprojektin tulosten tiedonkulusta relevanteille suomalaisille toimijoille ja toimijaryhmille, kuten Eurajoen kunta, Posiva, ydinvoimayhtiöt, STUK, Työ- ja elinkeinoministeriö, Ympäristöministeriö ja kansalaisjärjestöt.

Haettava täydentävä rahoitus EU-projektin oheen auttaa osallistumaan täysipainoisesti laajaan EU-projektin, jonka rahoitus on koko projektikaudelle 2011-2014 on puutteellinen. Rahoitus auttaa osallistumaan EU-projektin yhteisen tiedeartikkelin kirjoittamiseen sekä muokkaamaan EU-projektin maakohtaisesta raportista yhden oman kansainvälisen tiedeartikkelin, yhden muun yleistajuisen mediajulkaisun sekä mahdollistaa tutkimustulosten välittämisen eri toimijatahoille.

Julkaisut ja opinnäytetyöt

1 yhteinen tiedeartikkeli, 1 maaraaportti, 1 "oma" tieteellinen artikkeli, 1 muut yleistajuinen mediajulkaisu

Muu tutkimuksista tiedottaminen (esim. seminaari, tiedote, tms.)

Yksi yleistajuinen mediajulkaisu. EU-projektin yhteiset suunnitelmat seminaarista relevanteille eri osapuolille.